

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică
POSDRU/180/4.1/S/155259

STUDIU DE DINAMICĂ A PIEȚEI MUNCII LA NIVELUL JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN SUMAR EXECUTIV

Profilul demografic al județului Caraș-Severin arată că în perioada 2000-2014 **populația județului** a avut un trend descendent, tendință care s-a menținut inclusiv pe sexe, cu o scădere mai accentuată în cazul bărbaților. Bărbații reprezentau 49,1% din totalul populației județene în anul 2000, după care ponderea lor în populația județului a început să scadă ușor, ajungând în anul 2014 la 49%. Analiza populației pe medii de rezidență arată că populația din mediul urban este mai numeroasă decât cea din rural. La nivelul județului Caraș-Severin, diferența dintre ponderea populației din mediul urban și cea din mediul rural era în 2014 de 16,4 pp. Trendul **sporului natural** a fost descrescător și negativ pe întreaga perioadă. Pentru perioada analizată **durata medie de viață** a crescut cu 4,5 ani. Pe grupe de vârstă, dinamica populației în perioada 2000-2014, în județul Caraș-Severin, indică tendința de îmbătrânire demografică, caracterizată prin reduceri ale ponderii efectivelor din grupa 0-14 ani în total populație de la nivelul județului (cu 4,4 pp.) și creșteri ale populației cu vârsta de 65 de ani și peste (cu 2,7 pp.). Populația cu vârsta de 15-64 de ani a scăzut cu 10.009 persoane.

Populația școlară din județul Caraș-Severin era în anul 2013 de 46.570 elevi și reprezenta 14,2% din populația școlară totală a regiunii Vest, comparativ cu 16% în anul 2000, respectiv 67.046 elevi. În perioada 2000-2013, populația școlară de sex masculin a depășit numeric populația școlară de sex feminin. Pe medii de rezidență, analiza datelor statistice arată că populația școlară din mediul urban a depășit numeric populația din mediul rural. În perioada 2000-2013 aproape toate nivelele de pregătire au suferit o scădere a numărului de elevi înmatriculați, excepție făcând învățământul liceal. În contextul reformelor sistemului de învățământ, o scădere majoră a efectivului de elevi a suferit învățământul profesional (92,5%), urmat de cel superior (64,4%) și cel gimnazial (inclusiv învățământ special) (44,1). La polul opus, învățământul liceal a cunoscut o creștere importantă cu 23,6% (2.278 persoane) în efectivul populației școlare. În ultimii trei ani, ponderea învățământului profesional a variat între 0,3% și 0,6% din totalul populației școlare din județ, astfel că în 2013 doar 282 elevi mai urmau cursurile unei instituții de învățământ profesional.

Din punct de vedere **economic**, de-a lungul perioadei analizate 2000-2012, evoluția PIB a fost una ascendentă. Evoluția numărului de firme a fost în creștere în perioada 2000-2008, urmată de o scădere abruptă pe fondul crizei economice. În anul 2013, cea mai mare pondere a firmelor înregistrate activau în: Comerț (34,8%, în scădere de la 57,6% în 2000), industrie prelucrătoare (12,3%, în scădere de la 16,2% în 2000), Transporturi, depozitare și comunicații (10,1%, în creștere de la 4,9% în 2000).

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică
POSDRU/180/4.1/S/155259

Dacă analizăm **evoluția numărului de firme pe clase de mărime**, de-a lungul întregii perioade analizate (2000-2013) firmele mici (sub 9 salariați) au reprezentat majoritatea în totalul firmelor înregistrate la nivelul județului. În anul 2013 firmele cu 0-9 salariați reprezentau 88,3%, în creștere cu 3,3 pp față de anul 2000. . Evoluția **cifrei de afaceri** la nivelul unităților locale din județul Caraș-Severin a fost una crescătoare în perioada 2003-2013, cu ușoare reduceri în perioada post-criză Dinamica pentru perioada 2008-2013, pune evidență **scăderi** ale cifrei de afaceri, mai importante pentru activitatea din: *Construcții (279 mil. lei, 45,3%)*, *Industria extractivă (22 mil. lei, respectiv 24,2%)*, *Hoteluri și restaurante (31 mil. lei, respectiv 29%)*. Din punct de vedere al structurii cifrei de afaceri pe activități economice, și în 2008 *Industria* deținea cea mai mare pondere (34,3%), ca și în 2013, (41,7%), urmată de *Comerț* (36,3% în 2008, respectiv 32,5% în 2013).

Investițiile brute au crescut în perioada 2000-2008, după care au înregistrat evoluții oscilante, alternând perioadele de scădere cu cele de creștere. Pe activități economice, pe fondul general de reducere al investițiilor brute între 2008-2013, acestea au crescut în: *Energie electrică, termică, gaze și apă* (cu 177 mil. lei, de 29 ori) și în *Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor* (cu 18 mil. ie, cu 37,5%), Activitățile economice în care volumul investițiilor brute s-a redus substanțial între 2008-2013 sunt: *Industrie prelucrătoare* (cu 537 mil. lei, respectiv 76,7%), *Construcții* (cu 78 mil lei, respectiv 78,8%), *Transport și depozitare* (cu 42 mil. lei, respectiv 56%) și comerț (cu 79 mil lei, respectiv 59,4

Structura **investițiilor brute** după activitatea economică arată că cea mai mare pondere a investițiilor a fost atrasă în activități precum *Energie electrică, termică, gaze și apă* (32,4% în 2013, față de 7% în 2000), *Industrie prelucrătoare* (28,9% în 2013, în scădere de la 34,1% în 2000) și *Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor* (11,7%, față de 2,3% în 2000).

Analiza pieței muncii de la nivel județean pune în evidență o scădere a **populației active civile** în perioada 2000-2013 (cu 22,1%, respectiv cu 33,7 mii persoane). Populația activă de sex masculin a depășit numeric populația de sex feminin de-a lungul întregii perioade analizate În anul 2013 **resursele de muncă** din județul Caraș-Severin reprezentau 23,5% (în valoare nominală 297,1 mii persoane) din resursele de muncă totale din regiunea Vest, comparativ cu 22,7% (respectiv 278,9 mii persoane) în anul 2000. Resursele de muncă de sex masculin le-au depășit numeric pe cele de sex feminin în perioada 2000-2013. În anul 2013, **rata de activitate a resurselor de muncă** din județul Caraș-Severin a fost de 58,7%, mai mică cu 10,3 pp decât rata de activitate de la nivelul întregii regiuni. Evoluția ratei resurselor de muncă a fost fluctuantă până în anul 2007, după care a fost urmată de o perioadă de scădere până în anul 2011, moment în care a intrat pe o pantă ascendentă.

Evoluția numărului de șomeri din județul Caraș-Severin reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut dramatic, după care a crescut brusc în anul 2009, și a revenit la valori apropiate celor din 2008, dar pe o tendință de evoluție fluctuantă. Dinamica acestui indicator evidențiază că în perioada 2000-2014, numărul

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "Modernizarea serviciului public de ocupare"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică
POSDRU/180/4.1/S/155259

șomerilor s-a redus cu 12.153 persoane (scădere cu 64,2%), iar în perioada 2005-2014, numărul celor care nu aveau un loc de muncă s-a redus cu 4.932 persoane (48,3%). În anul 2013, **rata șomajului** în județul Caraș-Severin a fost de 5,7%, mai mare cu 1,7 pp decât cea de la nivelul regiunii Vest. În anul 2000, rata șomajului în județul Caraș-Severin era de 9,7%, cu 0,7 pp sub rata șomajului de la nivelul regiunii. Anul 2006 reprezintă anul cu cel mai mic nivel al ratei șomajului (6,4%), iar 2001 anul cu cea mai mare valoare a ratei șomajului (11,6%).

În anul 2013, **populația ocupată civilă** din județul Caraș-Severin însuma 112,2 mii persoane și reprezenta 13,4% din populația ocupată în regiunea Vest. De-a lungul perioadei 2005-2013 evoluția populației ocupate a fost fluctuantă perioadele de creștere, alternând cu cele de reducere a numărului de persoane ocupate.

În anul 2013, **rata ocupării resurselor de muncă** în județul Caraș-Severin a fost de 55,3%, mai mică decât cea de la nivelul regiunii Vest cu 10,9 pp. În perioada 2008-2013, activitățile care au înregistrat **scăderi** semnificative ale efectivului populației ocupate au fost: *Industria prelucrătoare* (cu 3,8 mii persoane, respectiv 15,8%), *Construcții* (cu 1,9 mii persoane, respectiv 23,5%), *Administrație publică* (cu 1,1 mii persoane, respectiv 26,2%), *Sănătate și asistență socială* (cu 1,5 mii persoane, respectiv 23,8%), *Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă* (cu 0,6 mii persoane, respectiv 50%), *Învățământ* (cu 0,5 mii persoane, respectiv 8,6%). Dintre activitățile economice care au înregistrat cele mai importante **creșteri** ale populației ocupate în perioada 2013-2008 au fost: *Comerț* (cu 1,1 mii persoane, respectiv 9,1%), *Activități de servicii administrative și activități de servicii suport* (0,5 mii persoane, respectiv 27,8%), *Alte activități de servicii* (cu 0,2 mii persoane, respectiv 14,3%).

În anul 2013, efectivul de salariați din județul Caraș-Severin reprezenta 10,4% din numărul total al salariaților din regiune, față de 12% în anul 2005, respectiv cu 1,6 puncte procentuale mai puțin. În perioada 2008-2013, activitățile care au înregistrat **creșteri** ale efectivului populației ocupate au fost: Activități de servicii administrative și servicii suport (544 persoane, 32,9%), *Agricultură, silvicultură, pescuit* (332 persoane, 15,9%) și Activități de spectacole, distractive și recreative (219 persoane, 56,9%). În schimb, în majoritatea activităților economice au înregistrat **reduceri** ale efectivilor de salariați. Dintre acestea, cele mai importante au fost în: *Industria prelucrătoare* (5.016 persoane, 26,7%), *Construcții* (1.851 persoane, 32,5%), *Administrație publică* (1.119 persoane, 26,7%), *Învățământ* (596 persoane, 10,4%). În anul 2013, cea mai mare pondere a salariaților se regăsea în activități precum: *Industria prelucrătoare* (25,9%, în scădere de la 28,9% în 2008), *Comerț* (13,2%, în scădere de la 11,7% în 2008), *Învățământ* (9,6%, în creștere de la 8,8% în 2008).

3.3 % dintre locurile de muncă existente sunt vacante. Astfel, la nivelul județului Caraș-Severin rata locurilor de muncă vacante se situează semnificativ sub media regională și este comparabilă cu cea națională, acest lucru reliefând potențialul economic redus al județului și capacitatea redusă de a genera locuri de muncă. Cele mai multe locuri de muncă vacante sunt generate de sectorul *servicii* (46.8% dintre locurile de muncă vacante înregistrate la nivel județean), urmat îndeaproape de sectorul *construcții* (39.8% dintre locurile de muncă vacante înregistrate în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL MUNCII,
FAMILIEI, PROTECȚIEI SOCIALE,
ȘI PERSOANELOR VÂRSTNICE

ORGANISM INTERMEDIAR - POSDRU

Investește în oameni !

FONDUL SOCIAL EUROPEAN

Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară: AP4 "**Modernizarea serviciului public de ocupare**"

Domeniul major de intervenție: 4.1. „Întărirea capacității SPO pentru furnizarea serviciilor de ocupare”

Titlul proiectului: Sistem partenerial de analiză și prognoză pentru piața muncii adaptat continuu la dinamica economică
POSDRU/180/4.1/S/155259

baza de date pentru județul analizat). Marea majoritate a locurilor de muncă vacante sunt generate de întreprinderile mici (10-49 salariați) – 75.1% dintre locurile de muncă analizate la nivelul județului. Cele mai multe dintre locurile de muncă vacante sunt generate pentru GO 7 (muncitori calificați) – 42.0%, urmată dar cu ponderi mult mai puțin semnificative de GO 8 (operatori la mașini și instalații) – 28.0 % și GO 9 (ocupații elementare) – 16.9%. Grupele ocupaționale la nivelul cărora se concentrează cererea la nivel județean sunt în acord cu activitățile economice anterior menționate. Din numărul de locuri de muncă analizate la nivelul județului Caraș-severin, o majoritate de 51.8% sunt deschise pentru absolvenți de învățământ profesional, gimnazial, primar sau fără școală (fără studii medii) și doar o minoritate de 4.3% pentru absolvenți de studii superioare.

În ceea ce privește nevoia de îmbunătățire a competențelor tehnice teoretice și practice acestea sunt conștientizate cu precădere pentru personalul cu sau fără studii medii. La nivelul personalului cu studii superioare crește importanța acordată competențelor comune/transferabile, precum și a celor TIC.

La recrutare angajatorii acordă importanță cu precădere trăsăturilor de caracter/personalitate, precum și competențelor practice specifice exercitării unei anumite ocupații. Competențele comune și transferabile par secundare ca importanță în recrutarea de personal pentru ocuparea locurilor de muncă vacante.

Județul Caraș Severin se remarcă printr-o incidență inferioară a firmelor care au recrutat astfel de absolvenți (6,5%). Cu privire la numărul mediu de absolvenți angajați de aceste firme, indicatorul înregistrează valori diferite la nivel național și regional, respectiv 5,6 și 8,2 absolvenți.

Evoluțiile **fluxurilor de salariați** indică faptul că sectorul de sectorul industrial prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul de construcții pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.